

PRZEDPŁATA:
czwartećroćnie dla miasta Poznania 1 Tal. 20 Sgr.
na całe Prusy 2 Tal.

INSERATY:
1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości przy-
mują się tylko w ekspedycji.

GAZETA W. WIESTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Królewice, 10. Kwietnia. — Według wiadomości nadeszłych tu z Petersburga, cesarz listami łaski wydanymi do szlachty inflanckiej, estońskiej, kurlandzkiej i oeselskiej zagwarantował mocą słowa cesarskiego jej prawa, zwyczaj, instytucję, przywileje na czas swojego rządu.

Paryż, 9. Kwietnia. — Dzisiejszy Monitor donosi, że silne zimna wciąż panują w Krymie, ale stan armii się polepsza.

Paryż, 10. Kwietnia. — Dzisiejszy Monitor zamieszcza dekret, który znosi dawniejsze rozporządzenia zakazujące wywóz przedmiotów wojennych.

— Pays powiada, że żaden z pełnomocników nieopusci Paryża, zanim ratyfikacje nie zostaną wymienione. Od wczoraj wolno rozdawać tu dziennik le Nord.

3-proc. renta na bulewarach 74 fr. 15 cent.

Londyn, 10. Kwietnia. — Dzisiejsza Morning Post zbija pogłoskę, jakoby admirał Lyons miał zastąpić lorda Stratforda, jako poseł w Konstantynopolu. Lyons obecnie owszem dowództwo nad flotą morza Śródziemnego, a lord Stratford pozostanie na dawną swą posadzie.

Berlin, 11. Kwietnia. — Najj. Pan raczył zamianować dotychczasowego nadradcę rejencyjnego i dyrygenta wydziału rejencji lignickiej, bar. Zedlitz Neukirch, prezesem policji stolicy Berlina, tudzież nadać burmistrzowi Glubrecht w Świdnicy tytuł nadmurmistrza w tamczym mieście.

Berlin, 11. Kwietnia. — Dzisiejszy Staatsanzeiger zamieszcza najwyższe rozporządzenie dotyczące podwyższenia stopy procentowej od obligacji towarzystwa melioracji błot nadobrzeńskich ze czterech na pięć od sta. Obligacje te mają teraz być puszczone w obieg w wysokości 250,000 tal. po pięć od sta.

Berlin, 10. Kwietnia. — Na posiedzeniu wczorajszym izby panów zajmowano się obradami nad sprawozdaniem komisji sprawiedliwości względem wniosku pana Dr. Brüggemana, dotyczącego co rychlej przywrócenia duchownego sądownictwa w sprawach małżeńskich katolickich. Komisja nie zgadza się z tym wnioskiem i wniosła ze swjej strony o następującą uchwałę:

Zważywszy, że izba panów nie widzi powodu dla któregoby miała wystąpić z wnioskami w sprawie, która wymaga zaprowadzenia nowszych urządzeń kościelnych i dla tego nasuwa szczególne trudności i względy rządowi, zważywszy dalej, że się zanosi na reformę w ogólnym prawodawstwie cywilnym pod względem rozwodów, a przeto nie jest u nas czas stanowienia osobnych przepisów dla jednego wyznania; izba przeto przechodzi do porządku dziennego. Wniosek ten przyjęto po zamknięciu dyskusji.

DWAJ BRACIA ARTYŚCI.

Zarys życia towarzyskiego XIX. wieku.

przez
L. P.

(Dalszy ciąg.)

W Watykanie¹⁾, w owym ogromnym gmachu, od XIII wieku przez każdego papieża z kolei powiększanym, ozdabianym, wzbogacanym; składającym się z kilkunastu pałaców, kilkunastu dziedzińcami oddzielonych od siebie, zawierających w sobie dwieście osobnych schodów wiodących do trzynastu tysięcy pokoi; znajdziesz to wszystko co tylko ziemia najdroższego wydała, co tylko umysł ludzki najdoskonalszego wynisił a sztuka najdokładniej wyrobiła. Tam sale, galerie, muzea, księgozbiory bez liku, tam w komnatach Borgiów, przez Aleksandra VII. zbudowanych, przechowują obraz przemienienia Pańskiego Rafaela, arcydzieła Dominikina, Guida i wielu innych pierwszych malarzy włoskich. Tam błądząc po owych labiryntach korytarzów i kruzganków, in-

stynktem ducha wiedziony, trafisz do loggiów Rafaela, sztuki wydała, czemu dotąd nikt nie wyrównał; Laokoona i Apolina Belwederskiego posągi. Muzeum Chiaromontego²⁾ zawiera popiersia i płaskorzeźby starożytne ułożone przez Kanowę. Dalej w jednym z najbogatszych muzeów na świecie, przewanym *Pio Clementino*³⁾, niezliczone zbiory ozdób wydobytch z dawnych świątyn pogańskich, teatrów, łaźni, pałaców. Dalej najradszy w Europie zbiór napisów w greckim i łacińskim języku, znalezionych po większej części w katakumbach rzymskich. Nakoniec biblioteka watykańska w osobnym umieszczona pałacu, samych manuskryptów do trzydziestu tysięcy posiada.³⁾

¹⁾ Loggie, zawne Rafaela, pod jego zarządkiem z rozkazu Leona X. papieża zbudowane. Całe drugie piętro wnętrza malowane przez tego mistrza i jego uczniów, przedstawia ważniejsze wypadki pisma świętego. Tam Rafael pracował otoczony uczniami swoimi, Juliuszem Romanem, Perrinem del Vega, Pellegrinem, Carravagiem. Podczas zajęcia Rzymu przez austriackie wojska, całe skrzydło Watykańskie, to właśnie, w którym się loggie Rafaela mieszczą, zamienione zostało na koszary, a dym pochodzący z ognisk, przy których żołnierze jeść sobie gotowali, już zacierał ślady owych nieporównanych alfrasków, kiedy Murat na czele wojsk francuskich Rzym zajął. Loggie Rafaela wystawione na działalność powietrza, odedworu oddzielała tylko otwarta kolumna. Młody wódz spostrzegł zaraz na jaką niepowetowaną szkodę wystawione są arcydzieła sztuki, we 14 dni loggie oknami zamknął, i tym sposobem uratował od zupełnej zagłady to, czem się jeszcze długo Włochy słusznie szczyścić będą.

szuki wydała, czemu dotąd nikt nie wyrównał; Laokoona i Apolina Belwederskiego posągi. Muzeum Chiaromontego²⁾ zawiera popiersia i płaskorzeźby starożytne ułożone przez Kanowę. Dalej w jednym z najbogatszych muzeów na świecie, przewanym *Pio Clementino*³⁾, niezliczone zbiory ozdób wydobytch z dawnych świątyn pogańskich, teatrów, łaźni, pałaców. Dalej najradszy w Europie zbiór napisów w greckim i łacińskim języku, znalezionych po większej części w katakumbach rzymskich. Nakoniec biblioteka watykańska w osobnym umieszczona pałacu, samych manuskryptów do trzydziestu tysięcy posiada.³⁾

¹⁾ Muzeum Chiaromontego, założone przez Piusa VII. Chiaromontego.

²⁾ Muzeum *Pio Clementino*, założone przez Piusa VI. znajduje się w nim sarkofag jednego ze Scepionów.

³⁾ Pryncypalna sala, w której się mieści biblioteka watykańska ma 370 łokci długości i dzieli się na kilka naw poprzecinanych pilastrami. W niskich szafach znajdują się najradsze manuskrypty, a nad niemi malowane na ścianach wizerunki starożytnych księgozbiórów, soborów jenerałych, wynalazków, pism w różnych językach. Stoły z granitu egipskiego, marmury, sarkofagi i inne ułanki starożytności itd. Po obu stronach kruzganki napelnione przedmiotami sztuki największej wartości. Tam przechowują rysunek facjaty kościoła św. Piotra przez Michała

¹⁾ Pałac papieżów, *Palazzo pontificio del Vaticano* przewany, połączony z kościołem s. Piotra. Nad jego budową, pracowali: Bramante, Rafael, pan Gallo, Fontana, Bernin i wielu innych pierwszych artystów.

wód wdzięczności obie izby wykrzyknęły po trzy kroć: niech żyje N. Pan! Prezes rady ministrów p. Manteuffel spodziewany jest w tych dniach z powrotem. Konferencye mają trwać dłużej. Czy p. Manteuffel, czy kto inny będzie w nich pełnomocnikiem ze strony Prus, nie wiadomo.

Obie izby sejmowe miewają od zeszłego czwartku codzienne posiedzenia. Izba panów pozwoliła na oddanie pod sąd pp. Rochowa i Marwitza, członków swoich, obu za udział miany w pojedynku z p. Hinckeldeyem. W izbie poselskiej najważniejszym przedmiotem obrad, który wczoraj przyszedł na stół, był projekt do prawa o ordynacyi miejskiej dla prowincyi nadreńskiej. Wiadomo, że załatwiana już jest długo ciągnąca się kwestya ordynacyi gminnych dla miast i wsi w prowincyach wschodnich. Pozostało załatwienie jej w dwóch prowincyach zachodnich. To rzecz trochę trudniejsza. Tam już od czasów francuskich zniesiona została różnica gmin wiejskich i miejskich. Prawo municypalne stawiało na równi obywateli jednych i drugich gmin. Uchwalona ordynacya gminna z dnia 11. Marca 1850. r. była obowiązującą dla całej monarchii, a opierając się na powyższej zasadzie, z łatwością prawie w całej prowincyi nadreńskiej została zaprowadzona. Tymczasem ordynacya ta zniesiona była dnia 24. Maja 1853. Trudno było cofać rzecz wykonaną; zatrzymano ją prowizorycznie. Teraz zdawało się rządowi, że stosowna nadeszła chwila, aby i w prowincyach zachodnich raz na zawsze sprawę zakończyć. Projekt rządowy wychodzi z zasady rozdziału gmin wiejskich i miejskich, i stawia naprzód ordynacyą dla miast większych, poczynając od 10,000 dusz. Posłowie prowincyi nadreńskiej obu stron izby z niechęcią projekt ten przyjęli. Rozpoczęła się w dniu wczorajszym żwawa nad nim dyskusya. Żądano najprzód rozstrzygnięcia kwestyi zasady rozdziału gmin miejskich od wiejskich zanim projekt sam przyjdzie pod obrady.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 7. Kwietnia. — Wczoraj, JO książę namiestnik królestwa, raczył oglądać w szczegółach budowę wodociągów; przejechał puszczony został po raz pierwszy tej wiosny, wodotryski, w ogrodzie Saskim, na placu Teatralnym i na Starem Mieście. Wiadomo iż myśl budowy terazniejszych wodociągów w Warszawie, i wszelkie rozporządzenia dotyczące wzniesienia onych, należą się J. ks. Mości, w czasie gdy był wojennym generałem gubernatorem m. Warszawy. Dostojnemu również księciu, zawdzięczamy usunięcie nie małych trudności, jakie to dzieło napotkało w zawiązku, tak pod względem zupełnej swój nowości u nas, jako też pod względem szczególnych własności naszej rzeki i nadbrzeżnych gruntów, a także i wymagań klimatu. Obecnie postęp tego przedsięwzięcia można uważać tem bardziej za ziszczony, że nie zważając na ostrość ostatniej zimy, przy niewykończonych jeszcze robotach, i nieuniknionych w pierwszej chwili niedokładnościach, w niektórych częściach tak wielkiego przedsięwzięcia, niestety niemieliśmy ciągle zaopatrywane było w wodę. Obejrzawszy zabudowanie z maszynami nad Wisłą, oraz miejskie wodotryski i źródła, i wydawszy polecenie względem niektórych ulepszeń w wytryskach, i spiesniejszego ukończenia robót w ogrodzie Saskim, JO książę raczył objawić podziękowanie swoje osobom mającym udział w zarządzie administracyjnym i zajmującym się robotami technicznymi: generał-lejtnantowi Tutczek p. o. warszawskiego wojennego generał-gubernatora; rz. radcy stanu Kozackowskie; radcy kolegialnemu budowniczemu Markoniemu; podpułkownikowi inżynierowi Spiridonow, i angielskiemu inżynierowi mechanikowi Head.

Wczoraj u JJO. księstwa Ich Mość namiestnikostwa, w zamku było wieczorne zebranie; na którem znajdowało się świetne grono znakomitych zaproszonych gości.

Francya.

Paryż, 6. Kwietnia. — Z ciągu czynności konferencyjnych wynika, że ważne jeszcze, jeżeli nie najważniejsze sprawy pozostały do załatwienia. Nie trzeba się przeto dziwić, jeżeli sądzą, że taki pokój mógłby być przed rokiem już zawartym. Zamyślam tu wszczególnie wspomnieć o Księstwach Nadunajskich. W układzie pokojowym nie ustalono o organizacji tych krajów, ale tylko wyrażono, że wkrótce wyjdą wojska z tureckiego terytorium. Na ostatnich posiedzeniach miała być ta ważna sprawa przedmiotem dyskusyi. Jak słyszę, projekt połączenia obu terytorij pod jednym dziedzicznym księ-

ciem mało ma prawdopodobieństwa, aby był przyjętym. Austria i Porta wyraźnie przeciw temu występują, i zdaje się, że wszystko przy starém pozostanie, może że godność dziedziczna Bojarów z jednej z najpierwszych krajowych rodzin utworzoną będzie. O wspomnieniu w układzie pokojowym spraw włoskich, mianowicie lombardskiego sekwestru nie może być mowy; sądzą wszakże w kółkach politycznych tutejszych, że Sardynia wymoże, że będzie dyskusya o stosunkach włoskich; a wtenczas bez wątpienia i o innych stosunkach europejskich mowa będzie, chociaż o nich nie rozstrzygną stanowczo.

(Kor. Cz.) Paryż, 1. Kwietnia. — Wieść o podpisaniu traktatu 30go Marca, obiegłszy wszystkie stolice europejskie, zaspokoila w części oczekiwanie powszechne, ale nie publiczną ciekawość, któraby rada poznać co rychlej owe arcydzieło kongresu paryskiego, mające zapewnić pokój Europy na trwałych i gruntownych podstawach. To nam zapowiada Monitor, a przecież z zupełną ufnością nie przyjmują tego zaręczenia, bo i któryż z traktatów dotychczas nam znanych, nie rościł sobie podobnego prawa, kiedyż pełnomocnicy mocarstw dokonawszy poruczonej im pracy nieobiecowali sobie i to w sposób najszczerzy, że mogą spocząć na zdobytych laurach? Załatwienie samej tylko kwestyi wschodniej, położenie tamy rozpoczętej wojnie, nie zdają się być rozwiązaniem wszystkich trudności europejskich zadań i mocarstwa dziś reprezentowane w kongresie, zechcą zapewne pójść dalej, uważając traktat pokoju nie za metę, ale raczej za punkt wyjścia do niej.

Miasto Paryż oświeciło swe domy i gmachy, widzieliśmy powiewające chorągwie moskiewskie na ratuszu, na wielu sklepach, którym nie jest obojętna przychylność panów rosyjskich wkrótce tu spodziewanych, widzieliśmy je także i u bramy hotelu p. Thiers. Czego się on spodziewa od przyjaźni dworu rosyjskiego, nie wiemy wcale.

Na przeglądzie wojska na polu marsowem, hr. Orłow i jego orszak paraduje na koniach dostarczonych ze stajni cesarskiej. Jest to wymiana grzeczności za dar tejsze natury ofiarowany przez cesarza Aleksandra II., bo jeżeli wieść mamy dziennikowi drezdeńskiemu przeznaczone konie dla cesarza Napoleona wysłane z Petersburga, przechodziły przez Drezno 25. Marca.

Panujący wynagradzają położone zasługi przez swoich ministrów. Król pruski najpierwszy obdarzył p. Manteuffla wielką wstęgą orła czarnego. Hr. Walewski otrzymał wielki krzyż legii honorowej, bar. Bourqueuney został senatorem. Każdy z kolei może być pewien, że go wysoka łaska nie ominie. Najszcześniejszy z nich byłby prezydujący w kongresie, bo w chwili kiedy stawał u zenitu swoich zaszczytów, w dzień podpisania traktatu, żona powiła mu córkę; ale los zawistny boleśnie go dotknął z innej strony i zdaje się, że na pokrycie strat zmuszony jest częścią fortuny swojej poświęcić. Zaraz po podpisaniu traktatu wysłany został rozkaz dowódcą armii francuską w Krymie, aby zawieszenie broni zostało przedłużonem do czterech tygodni. Lord Ponsonby wczoraj powiódł do Londynu traktat paryski, jutro dopiero hr. Orłow posyła go kurierem do Petersburga, inni pełnomocnicy wysłali już do swych dworów egzemplarze traktatu, który ma obowiązywać mocarstwa od daty jego podpisania wedle mniemania Timesa, albo dopiero od chwili potwierdzenia przez panujących, jak to utrzymuje Morning-Post. Wojska austriackie mają opuścić księstwa naddunajski dopiero wtenczas, kiedy francusko-angielskie wyjdą z Turcyi. Giełda tutejsza obojętnie przyjęła wiadomość o zawartym pokoju, i mimo że bank zniżył o jeden procent eskompte weksłów, renta 3-procentowa spadła o 50 centimów. Niema się czemu dziwić, kiedy wypadek ten był wcześniej przewidywanym. Natłok na giełdzie był niesłychany, duszono się prawie, choć istotnie powodu do podobnego zbiegowiska nie było. Każdy chciał przecież wiedzieć i widzieć fizyonomią giełdy, zwłaszcza koło godziny drugiej, kiedy się kończyły miały *la levée des primes*.

Chciałbym tę ważną czynność w polskich słowach odpowiedzieć ale na nieszczęście język nasz w nie ubogi, a wcale nie mam ochoty tworzyć dlań nowych wyrazów na oznaczenie gry bursowej.

Nim wolno będzie niewtajemniczonym zastanawiać się nad traktatem pokoju, korzyści jego zdają się odnosić jedynie do tych trzech najgłówniejszych punktów: 1) że odtąd Turcyja zabezpieczona od napaści rosyjskiej swobodniej pod opieką wojsk francusko-angielskich rozwijać będzie ulepszenia wewnętrzne

Dla artysty szukającego nauki, rok jeden pobytu w Rzymie jakże to krótko! Poliński z każdej chwili korzystać się starał, bo jeżeli w Rzymie zatrzymywała go miłość sztuki, do rodzinnej ziemi ciągnęło uczucie serca. Kilka godzin codziennie przepędzał w galeriach obrazów na przypatrywaniu się wzorom, na kopiowaniu, na badaniu, dociekaniu i odkrywaniu tajemnic sztuki; resztę wolnego czasu poświęcał zwiedzaniu kościołów, pałaców tak papieskich¹⁾ jakoteż prywatnych²⁾. Zatrzymywał się dłużej w rozlicznych akademiach umiejętności i sztuk pięknych,

Anioła, jaką być miała, oraz widok tego kościoła, jakim był przed trzystu latami. Galeria Papirusa malowana *al fresco* przez Mengsa, wiedzie do drugiej sali, gdzie się znajdują najrzadsze książki. Za nią zbiory medali, sztychów i napisów. Po drugiej stronie cały szereg sal z kolumnami porfirowymi, napełnionych etruskami, na ścianach malowane ważniejsze wypadki życia Piusa VI. i VII.

¹⁾ Po Watykanie, Kwirynał, zamieszkały teraz przez papieża najpierwsze trzyma miejsce. Na wzgórzu tego nazywanego Grzegorza XIII, w szesnastym wieku rozpoczął budowę kościoła i pałacu kwirynalskiego. Pius VI. największą się przyczynił do ozdoby pałacu. Plac otaczający go dokoła, nazywają: *monte Cavallo*, od stojących na nim koni Fidiasza lub Prexiteła. Nowocześni badacze starożytności utrzymują, że te konie sięgają tylko czasów Konstantyna, którego łaźni były ozdobą. Jeżeli pałac Kwirynał jest pięknym, co dopiero powiedzieć o owej kaplicy, która pod względem smaku, wytworu, bogactwa, wszelkie wyobrażenie przechodzi? W niej co niedziela papież otoczony kardynałami, biskupami i licznym duchowieństwem mszę odprawia, a tłum ludu tak wielki, że z trudnością wcisnąć się można.

nieprzepuszczał pracownikom malarzy i rzeźbiarzy, a w Villach Borghese³⁾, Farnesina⁴⁾, Doria Pamfili⁵⁾, Albani⁶⁾ wyszukiwał jakby ukrywające się w tych

²⁾ Galerye obrazów są największą tych pałaców ozdobą, pomimo, że pył wiekowy pokrywa dzieła Rafaela, Titiana, Dominikana itd. Pałac Korsynich całą swą świetność winien Klemensowi XIV. W tym pałacu mieszkała i umarła Krystyna królowa szwedzka.

— W bibliotece pałacu Korsynich znajduje się książka od nabożeństwa, darowana przez papieża Krzysztofa Kolombowi, a przez tegoż ofiarowana na pamiątkę Rzeczypospolitej genueńskiej, co własnoręcznie na jednej z kartek przez niego jest wyrażonem. W galerii obrazów tegoż pałacu znajdują się *Ecco Homo* Guarchina. Najświętsza Panna z Panem Jezusem Carrawacha, i wizerunek Filipa II. Titiana. W pałacu Borghese, znajdują się niektóre portrety, malowane przez Rafaela, Titiana i Julesa Romana.

³⁾ Villa Borghese w obrębie miasta zawarta, zbudowana została przez Scypiona Borghese, synowa Pawła V. papieża. Otoczona jest pięknym ogrodem zakończonym wieżorem. Druga Villa tego imienia wznosi się na wzniesieniu Frascati. Trzecia nazwana Villa *Paolina Bonaparte* Borghese, była odnowiona, i zamieszkaną przez siostrę cesarza Napoleona.

⁴⁾ Villa Farnesina, należała do rodziny Farnesów, przeszła potem na własność króla neapolitańskiego, której ją z większych ozdób ogłosił. Zbudowana przez Augustyna Chigi, kupca rzymskiego. skoro ukończona została, Chigi wyprawił w niej świetną ucztę dla Leona X. papieża. W tej Villi jest pokój malowany *al fresco*, przez Rafaela i jego uczniów, przedstawiona w nim historia Galathiei. Jeden z malujących ten pokój, Daniel Valterra, ulubiony uczeń Michała Anioła, sprowadziwszy tam swego mistrza, pokazał mu swoją pracę. W tem Michał Anioł porwał za wę-

powabnych ustronach cudotwory piękna, znudzone, że tak się wyrażę, kilkowiekowemi pochwałami.

Podówczas Rzym nie posiadał żadnego wielkiego malarza, przechowywał arcydzieła przeszłości, na próżno oczekiwał od dawna na przyjście nowego mistrza! ale pod względem snycerstwa Kanowa kończył z chwałą, a Torwaldson zaczynał świetnie swój zawód. Pierwszy pod włoskiem urodzony niebem, drugi dziecko Skandynawskiej ziemi; pierwszy pełen sił żywotnych, drugi wyobraźni; pierwszy otoczony ideałami piękną, ze wzorów żyjących swoją Wenus utworzył, drugi spoglądając na lekkie chmury przemykające się po zimnem ojczystem niebie, nadawał im kształty rycerzy Ossyana; pierwszy marmurowi udzielając życia, zdawał się wołać na niego: Mów! Drugi życie obwlekał marmurem lub bronzem, aby przetrwało wieki!

gicł i odszkiełował na ścianie głowę, do dziś dnia wraz z galatęą Rafaela są najcenniejszymi ozdobami Villi Farnesinów.

⁵⁾ Villa Doria-Pamfili, zbudowaną została w XVII. wieku przez synowa Innocentego X. papieża.

⁶⁾ Villa Albani, zbudowana w połowie przeszłego stulecia przez kardynała tegoż imienia jest jedną z najpiękniejszych ozdób okolic Rzymu. Podobna do świątyni greckiej, zda się małym Pantheonem zaludnionym posłami starożytności. Ściany wykładane najrzadszemi płaskorzeźbami, sufit z lazuru i złota; w ogrodzie najrzadsze krzewy i rośliny południowego nieba i powietrze całe napełnione wonią drzew pomarańczowych. Taką jest Villa Albani na wiosnę i w jesień. Wśród lata Mal-aria wygania z niej mieszkańców uciekających od śmiertelnej zarazy. (D. c. n.)

zapowiedziane kartą z Gulhany, tanzimatem i hattihumajonem, 2) że Rosya jak się wyraża p. Granier de Cassagnac zrzekła się szczerze tradycyjnej swojej polityki przekazanej sobie od Piotra W. i Katarzyny II. i 3) że kraje skandy-nawskie oderwane od moralnego wpływu Rosyi weszły do przymierza z Zachodem. Anglia to wszystko uważa za błahe następstwa tyłu podjętych trudów i kosztów, ale Anglia, jak powiada Lamartine, który gdyby był tej religii co Katon, skończyłby śmiercią Katona. Anglia reprezentuje tylko potęgę czynu, a Francya jest reprezentantką idei. Cóż tam mieć wzgląd na Anglię której gdyby nawet zabrakło Europie, światby się nie postrzegł, że jej nie ma, że pozostała po niej próżnia, którą zapelnąć trzeba.

Nim tedy Anglia skona, choćby śmiercią Katona, na grób dla siebie zdobywa coraz nowe kraje. Oto w tej chwili rozkazem dziennym do ogromnych posiadłości swoich w Indyi przyłącza królestwo Oude tak nabyte jak Irlandya; bogate we 4 miliony ludności mogącej przynieść dochodu około 3 do 4 milionów funtów szterlingów. Wprawdzie będzie musiała z nich dać na utrzymanie ex-króla 150,000 funtów, ale się zawsze zostanie coś i dla niej. Taką zdobycz czyni na lądzie, Ocean zaś chce uczynić przewodnikiem myśli ludzkiej i rychło dwa statki od starego i nowego świata wypływają z dwóch przeciwnych końców od brzegów Irlandyi i St. Jean-Terra nova żeby się spotkać na Oceanie, wiezie z nich każdy drót metalowy długości 1200 mil, a w punkcie gdzie się sgotkają, związa go i odpłyną w swoją stronę. Dziesięć dni dotrzeba na zanurzenie jego w głębi wód, i zaczepienie obu końców do gotowych już zegarów, a stanie telegraf zaatlantyczny za pomocą którego Europa rozmawiać będzie mogła codziennie z ojczyzną Kolumba.

Rozeszła się była pogłoska, że hrabia Paryża miał wydać protestacyą zaraz po przyjeździe na świat dziedzica cesarstwa. Nie zdaje mi się być wiarogodną, kiedy zapewniają, że matka jego Helena przeciwną jest wszelkim aktom, któreby jej syn miał uczynić przed dojściem do lat 20. Wiemy zaś, że Ludwik Filip Albert Orlean hrabia Paryża urodził się 24. Sierpnia 1838 r.

Jeden z wiernych przyjaciół tej rodziny hr. Gasparin wydał w tych dniach książkę pod tytułem: *Consideration sur le libéralisme et la guerre d'Orient* — poświęconą głównie dobie 18 lat panowania linii młodszej Burbonów. Według niego więc rząd lipcowy przyszedł do upadku nie dla błędów swoich, ale dla tego, że był liberalniejszy, niżeli nią była Francya. Celem jego było zawsze zachowanie nadejść ustawy konstytucyjnej w całej rozciągłości i skutkach, a na zewnątrz utrzymanie liberalnego przymierza z Anglią.

Jakaż dynastia, zapytuje p. Gasparin, pochwalić się może podobnym testamentem po zgonie, jaki zostawił Ludwik Filip w papierach znalezionych w Tuileryach; któż jak on może sumiennie powiedzieć: Nie nastawałem na niczyje prawa? I wracając się do uroszczeń linii starszej zapowiada jej: że kontrrewolucya nie uda się we Francyi, jest bowiem rozbrat ostateczny między Francją dzisiejszą, a tą jaka była za Burbonów. Wyrok jaki padł przeciwko nim 1830 r. jest nieodwołalny, niecofajony. I jeżeli się spotkamy, to na polu wolności a nie bożego prawa, to raczej u nas ale nigdy u was. Z tego widoczna, że p. Gasparin nie jest przychylny pojednaniu obu rodzin, marzemu przez wielu stronników.

Dnia 4. Kwietnia pani Ristori występuje w roli «Medei». Gra ją na korzyść stowarzyszenia artystów. Zaszcze nieporozumienie między nią a p. Juliszem Lecomte dziś wszechwładnym w dzienniku *Independance*, zapowiadają dla niej złośliwe przekąsy przyszłych feiletonów. Dobrze jest abyście wiedzieli, że to nastąpi, i nie dziwili się, jak można było chwalić to, co pan Lecomte będzie z taką żałością ganił.

Miastu Paryżowi za ciasno: wyciąga tedy ramiona swoje jak może, a gdy traktat 30. Marca przypomniał mu owych *nos amis les ennemis*, więc sięgnął ręką jedną o bramę Clichy pamiętną obroną marszałka Moncey a drugą dalej po za most Jena i rorszerzył swą dziedzinę tak, że dziś prawie wszystkie w tej stronie leżące przedmieścia pochłonił. Jeszcze się to nie stało, ale stanie niezawodnie.

Podają za pewne przyjazd p. Anatola Demidow księcia San Donato do Paryża dla interesów własnych, w których najgłośniejszą gra rolę potrzeba oglądania Paryża — do tego każda dusza pańska tęskni.

Austria.

Wiedeń, 7. Kwietnia. — Do uroczystości wczorajszej kościelnej, o której napomknąłem wczoraj, dodać muszę, że wszyscy biskupi na mocy kano-nów trydenckich złożyli wyznanie wiary i takowe przed ołtarzem przysięgą stwierdzili. Sesya wczorajsza krótko trwała i dziś właściwie rozpoczynają się konferencye. Ze strony ministra wychowania publicznego p. Thun przedłożono 8 propozycyi; między innemi: prawo o rozwodach, o uregulowaniu sprawy szkolnej i patronatu, o administracyi funduszów religijnych, o wyposzkodowaniu wynagrodzenia za zmniejszenie dochodów, jakiego doznały biskupstwa, klasztory i probostwa przez zwolnienie od opłat gruntów, o sądownictwie nad osobami duchownymi.

Włochy.

Wedle listów paryskiej Presse, z Genui odpłynęła flota północno amerykańska wążająca się po morzu Śroziemnem ku cieśninie Gibraltarskiej. Rozkazy jakie komodore Stringham z Washingtonu otrzymał, każą się obawiać zerwania stosunków między Stanami Zjednoczonymi a Anglią. Cztery okręty północno-amerykańskiego commodore miały się z Genui do Konstantynopoli udać. Gdy atoli w razie wojny wpaśćby mogły niechybnie w ręce Anglikom otrzymały przeto rozkaz oczekiwać w Kadyxil rozwiązania układów.

Kronika miejscowa.

Poznań, 11. Kwietnia. — Znany orientalista Dr. A. J. Goldenblum z Wiednia, w przejeździe swym bawi tu u nas od kilku dni. Dr. Goldenblum pochodzi z W. Ks. Poznańskiego, urodził się w Kempnie, a poświęcał się umiejętnościom w Prusach. Oprócz znajomości języków wschodnich, Dr. Goldenblum odznacza się biegłością w numizmatyce, jak to świadczy artykuł zamieszczony w Wiener Mittheilungen z r. 1855. Biegłości tej numizmatycznej nabył Dr. Goldenblum pod kierunkiem radcy i profesora Dr. Arneth, dyrektora cesarskiego gabinetu monet i starożytności w Wiedniu.

Jarocin, 8. Kwietnia. — Czworakie widoki pocieszają nasze miasto

na przyszłość, rokując lepszy byt mieszkańcom, którzy do ostatniej biedy przyszli.

Pierwszym widokiem jest rychłe ukończenie seperacyi ról, która się rozpoczęła przed 25 laty i ciągnęła się aż dotąd żółwim krokiem. Obywatele zapłacili już kilkanaście set talarów kosztów. Wiele z nich tak dalece zubożało, że domy swoje i role sprzedać musieli i dziś żebrzą; reszta utrzymuje się tylko z zarobku pobocznego, z handlu wieprzami, mączką, owocem lub z furmanek, bo rola bez rowów odpływowych przy niskim położeniu a mokrych jeszcze latach bardzo mało im przynosi, choćby też i dobrze w niej robili. Jeżeli nadzieja rychłego ukończenia seperacyi, i to jeszcze w tym roku, jak nam powiadano, spełznie na niczem, natenczas role tutajse w niwecz się obrócą. Spodziewamy się że rząd, który się tak bardzo troszczy o dobro swoich obywateli zajrzy w tutajse stosunki miejscowe i dopomoże, żeby ta upragniona seperacya przyszła istotnie do skutku. Komisyja ekonomiczna czyniła co mogła, ale mając za wiele pracy a rąk za mało, nie była w stanie sama wszystkiemu podołać.

Drugim widokiem jest zaprowadzenie deputacyi sądowej. Przy organizacyi sądów uznano Jarocin, leżący w środku powiatu pleszewskiego, za najstosowniejsze miejsce dla sądu wówczas ziemsko miejskiego; zwłaszcza że tu dawniej był także sędzia pokoju. Atoli rzecz cała rozbiła się o ratusz, którego dziedzic nie chciał na ten cel odstąpić bez wynagrodzenia. Natomiast Pleszew, leżący na samym krańcu powiatu, wystawił własnym kosztem w rynku piękny i obszerny budynek i dostał sąd do siebie. Ztąd wyniknęły wielkie niedogodności dla większej części powiatu wąskiego a długiego, że ludzie o sześć i więcej mil muszą jechać lub iść pieszo na termin i nie raz dwa i trzy dni zmuszć, aby tylko sprawy nie przegrali. Temu starano się zapobiedz komisyją sądową, która tu zjeżdża co dwa tygodnie, ale to jest tylko mała ulga, gdyż ważniejsze sprawy odbywają się zawsze przed kolegium w Pleszewie. Głównem przeto staraniem było terazniejszego burmistrza pana G. aby deputacya sądowa, złożoną z 2 lub 3 sędziów, dostać koniecznie na miejsce. Do tego przyłączyły się okoliczne wsie, miasto Mieszków i Nowe miasto, a nawet i Zerków z całym obwodem, który wprawdzie należy do sądu w Wrześni, ale z powodu wylewów Warty częstokroć wcale do Wrześni dostać się nie może i podali petycyą na sejm tegoroczny, który ją odesłał ministrowi sprawiedliwości do uwzględnienia. Wczoraj dopiero słyszałem z pewnych ust, że p. minister w samej rzeczy uznał petycyą za słuszną i zaważwał sąd powiatowy w Pleszewie, aby mu obszerne złożono sprawozdanie o tutejszej komisyi sądowej, jej kosztach, dochodach, wyrokach i t. d. Zdaje się, że ta sprawa nie będzie wzięta *ad acta*. Miasto też ofiarowało ze swojej strony potrzebne lokale i obowiązało się na ten cel kupić kamieniec stósowny, albo zupełnie nową wybudować własnym kosztem. Ratusz zaś ma pozostać dla użytku magistratu i szkół elementarnych katolickich, ewangelickich i żydowskich jak dotąd.

Trzecim widokiem jest powiększenie składu soli, do czego ma być użyta oberza na Bogusławiu z wszystkimi zabudowaniami; lecz to pewnie do skutku nie przyjdzie, bo p. K. w Nowem miście podobno chce swoim kosztem wystawić obszerne budynki w bliskości Warty, w których urząd celny za opłatą roczną dzierzawy ma założyć wielki magazyn soli, tu zaś będzie tylko kramik soli w ręku jakiego kupca.

Czwartym widokiem jest kolej żelazna, która ma iść od Oleśnicy przez Krotoszyn, Koźmin, Jarocin i złączyć się w Gnieźnie z koleją bydgoską, prowadzącą do Królewca. Zatem główny handel z południa ku północy, z Tryestu do Królewca czyli od morza Śroziemnego do Bałtyckiego szedłby przez Jarocin.

Wolsztyn, 8. Kwietnia. — Roboty nad drogą zwirową z Rostarzewa zawieszono, ponieważ mieszkańcy wsi Karpiecko założyli protestacyą przeciw linii wytkniętej przez ich pola, a że jeszcze ugoda nie stanęła z nim, przeto tylko na tej przestrzeni biciem kamieni się zajmują. Zyczyłoby należało w interesie klasy roboczej, ażeby rzecz tę wkrótce na drodze dobrowolnej ugody załatwiono.

— Mielśmy tu kilka dni prawdziwie wiosennych, pogodnych a bardzo ciepłych. Wczoraj wieczorem wzniosła się nad naszym miastem chmura czarna z grzmiotem i błyskawicą i przytem deszcz ciepły rześisty padał. Gospodarze wróżą z tego pomyślny wpływ na siewy.

Koźmin, 5. Kwietnia. — Od trzech dni cieszymy się tu łagodnemu powietrzu. Oziminy ruszyły się i widać, że nie ucierpiały podczas mrozów. Rzepie jak się zdaje, wszędzie wymarły. Wszyscy tu wzdychamy za pomyślnymi zniwami, bo w tutejszym powiecie tak mieszczenie, jako też dzie-dzie i włóscianie bardzo ucierpieli. Co w roku zeszłym jeszcze nie padło z owiec, to w tym roku utracono. Najwięcej też pod tym względem ponieśli strat więksi posiadziciele.

Przed kilku dniami rozpoczęły się roboty około dróg zwirowych do Pogorzeli i Orli. Robotników nie wiele się dotąd zgłosiło. Rozumiemy jednak, że wkrótce więcej przybędzie, jak się dowiedzą, byłoby to nie do darowania, że mając sposobność, nie chcą ludzie pracować.

Przybyli do Poznania 11. Kwietnia.

BAZAR: Przyłuski z Łagiewnik, Moszczeński z Stempuchowa, Kosiński z Targowej-górki, Grabowska z Rządkowa.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Schmidt z Brunświku, Moll z Briegu, Walker i Meyer z Berlina, Hinze z Wrocławia, Fellmann z Gniezna, Löschbrand z Szczecina, Schlund z Międzyrzecza.

HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA: Vanselow z Wschowy, Hinze z Wrocławia.

HOTEL BAWARSKI: Bojanowski z Karcewa, Gutowski z Odrowąza, Góra z Kempy, Kalkstein z Mieszczyzna.

HOTEL DU NORD: Pomorski z Grabianowa.

HOTEL BERLINSKI: Tyrankiewicz z Gniezna, Waligórski z Wierzbna, Wolfram z Hernstadt.

HOTEL PARYZKI: Skrzydlewski z Ocieszyna, Suchorzewski z Puszczykowa, prob. Ziemkiewicz z Mokronosa, Dembiński z Galinek, Spiro z Kurnika.

HOTEL WIEDENSKI: Chełmski z Wąsowa.

POD BIAŁYM ORŁEM: Hirsch z Landsberga n. W., Bartelsen z W. Staroleki.

POD TRZEMA LILIAMI: Groblewski z Torunia.

HOTEL EICHBORNA: Weiss z Xiąża, Kaszub z Swarzędza, Stodolle z Kurnika.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Brühl z Śremu, św. Marcin Nr. 80.

Teatr miejski w Poznaniu.

W sobotę dnia 12. Kwietnia 1856: **Reprezentacja, słynnego i ruchomego Cyklorama Ameryki północnej.** Podróż lądem do **Kopalni złota Kalifornii, Sacramento, San Francisco, Eldorado** i powrót morzem do **Nowego Yorku**, pokazywana przez Profesora **Goulard z Paryża.** Panorama to **25,000 stóp kwadratowych** jest wielkie. Biletów dostać można także u Murgrabiego teatru. W niedzielę dnia 13. nieodwołalnie ostatnia reprezentacja.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Poznaniu. Wydział pierwszy dla spraw cywilnych. Poznań, dnia 18. Marca 1856.

Nieruchomość w Poznaniu pod Nr. 10. na przedmieściu Chwaliszewie położona, do wdowy nadleśniczego Kinkowskiego Honoraty z Zakrzewskich w Opalenicy i jej 6 pełnoletnich dzieci, dawniej do Eibicha należąca, oszacowana na 8398 Talarów 27 Sgr. 10 Fen. wedle taxy, mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym w Registraturze, ma być dnia 24. Października 1856. przed południem o godz. 11tej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych na nowo sprzedana.

Niewiadomy z pobytu wierzyciel Jakób Leonhard lub jego spadkobiercy zapożyczają się niniejszym publicznie.

Wierzyciele, którzy dla pretensyi realnej nie okazującej się z księgi hipotecznej zaspokożenia poszukają z ceny kupna, z swemi pretensyami do terminu do nas zgłosić się powinni.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Sąd powiatowy w Wągrowcu. Posiadłość młynarska Straszewo, przywilejami z dnia 31. Listopada 1746. i 21. Maja 1796. za czynsz wieczny wydana, obecnie successorom po Janie i Rozalii małżonkach Siwińskich należąca się, nad którą fiskusowi nadwłasność przystoi, obejmująca około 435 mórg 143 przętów, oceniona na 13,178 Tal. 28 Sgr. 4 Fen. wedle taxy, mogącej być przejranej wraz z poświadczeniem realności w Registraturze, ma być dnia 10. Września 1856. przed południem o 11. godzinie.

w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedana. Niewiadomi z pobytu wierzyciele i interessenci jako to:

- wdowa Maryanna Krueger z domu Siwińska,
- Fryderyk Wilhelm Krueger,
- Augusta Teressa Krueger,
- Teofila Fryderyka Krueger,
- Leopold Krueger,
- Julius Krueger,
- Ludwik Krueger,
- Wilhelmina Krueger,
- Jan Krueger,
- wszyscy dawniej w Kunikowie przy Gnieźnie zamieszkali,
- Karol Weinkauffi żona jego Anna Rozyńska z domu Voge dawniej w Laskownicy,
- Dawid Ferdynand Pomerence dawniej w Rombezyńcu,
- Ferdynand Teofil Siwiński dawniej w Wapnie,
- Teofila zameżna Krueger z domu Siwińska i jej mąż obywatel Krueger dawniej w Golańczy;

tudzież: z imienia i miejsca pobytu nieznan:

- interesenci byłej niegdyś w sądzie Gnieźnieńskim później w sądzie Trzemeszyńskim massy pozostałości po Wojciechu Augustie Voelker,
- interesenci byłej dawniej w sądzie tutejszym massy pozostałości po Franciszku Wagner,
- successorowie zmarłej w Wągrowcu wdowy Justyny Sauer z domu Voge,

zapożyczają się niniejszym publicznie. Wierzyciele, którzy względem jakiejś z akt hipotecznych niepokazującej się pretensyi realnej, ze summy kupna zaspokożenia swego szukają, niechaj się z żądaniem swoim do Sądu zgłoszą.

Nakoniec wzywają się wszyscy niewiadomi pretendenci realni, aby się pod uniknieniem prekluzyi najpóźniej w terminie oznaczonym zgłosili.

Wągrowiec, dnia 8. Stycznia 1856.

Król. Sąd powiatowy. Wydział pierwszy.

OGŁOSZENIE.

Nowe Berlińskie

stowarzyszenie assekuracji gradobicia, ma sobie za zaszczyt donieść publiczności agromomicznej, że i nadal podejmuje się za opłatą stałych premii, przyczem dopłat zgola nie ma, zabezpieczenia ziemiopłodu przed gradobiciem. Regulowanie strat gradobiciem zrządzonych skutecznia towarzystwo wedle zasad liberalnych, których przez lat 33 czynności swych się trzymało, a wypłacenie nagród urzeczywistnia natychmiast i w zupełności po dojsciu straty.

Fundusz assekuracyjny stowarzyszenia składa się w roku bieżącym z 902,325 Tal. 2 Sgr.; prócz funduszu pomienionego odpowiednią je-szczestaje się zabezpieczonemu 1000 ogółowa zaliczonych na assekuracje roku 1856. premii.

Suma assekuracyjna roku upłynionego wynosiła 30½ miliona Talarów, a za 2211 szkód bez uszczerbku wypłacono 360,906 Talarów 15 Sgr., z której to ilości przypadło na obwód rejencyjny Poznański 21,400 Tal.

Blizsze szczegóły warunkowe assekuracji przejrzyć można w poniżej wymienionych agenturach obwodu rejencyjnego Poznańskiego, mianowicie:

- 1) w Poznaniu u JP. Sekretarza rejencyjnego Hoffmann (Wielkie Garbary Nr. 52.)
- 2) » Kempnie u kupca Landau.
- 3) » Krotoszynie u kupca A. Robińskiego.
- 4) » Lesznie u aptekarza Plate.
- 5) » Międzyrzeczu u Sekr. pryw. Schmidt.
- 6) » Lwówku u oberzysty Griebisch.
- 7) » Opatowie pod Ostrzeszowem u Kapitana Grempler.
- 8) » Ostrowie u kupca M. Becker.
- 9) » Pleszewie u kupca H. Joseph.
- 10) » Powiedziskach u Kamlarza Stroeck.
- 11) » w Szlichtingowie u kamlarza Vierich.
- 12) » Skwierzynie u kupca M. Boas.
- 13) » Wolsztynie u kupca E. Anders.

Agencye te zawsze są gotowe do pośrednictwa w interesie assekuracyjnym.

Berlin, w Kwietniu 1856.
Dyrekcya nowego Berlińskiego stowarzyszenia assekuracji gradobicia.

Dnia dzisiejszego przeprowadziłem się z Garbarskiej ulicy Nr. 13.

na róg starego Rynku i ulicy Jezuickiej pod Nr. 53.

gdzie, jak dotychczas, będą mogli zasięgać mojej rady cierpiący na długotrwałe choroby, na syfilis, wyrzuty skórne i liszaje wszelkiego rodzaju, przed obiadem, aż do 10., a po obiedzie od 2—5. godz. Poznań, dnia 8. Kwietnia 1856.

Dr. August Loewenstein,
praktyczny lekarz i chirurg.

Z powodu dnia modłtwy, który na dzień 16. Kwietnia przypada, odkłada się zebranie Towarzystwa Agromomicznego powiatu Bukowskiego na dzień 5. Maja.

Dyrekcya.

Sekretarz, który język polski i niemiecki posiada i który w sprawach sądowych jako i też administracyjnych jest biegłym, zarazem jako Rachmistrz mógł być użytym, szuka miejsca i wolno mu z kraju pruskiego do kraju polskiego w każdym czasie się przesiedlić i tamże służbę taką podjąć.

Adressa **C. L. O.** Chwaliszewo Nr. 72.

Doświadczony, nieżonaty ekonom znajdzie korzystne miejsce w znacznym gospodarstwie. — Zapytania adressować do **Szamotul** »Poste restante» sub Litt. **G. B.** franco. Dwa ostatnie świadectwa w odpisie dołączyć.

Subjekt **J. R.** biegły w kramie korzennym i w handlu win i t. d. potrzebuje umieszczenia od 1. Maja r. b. Skoro takowy wakans by był do zgłoszenia się to upraszam, się udać do Expedycyi gazety w Poznaniu, a osoba ta przedstawi się osobiście z atestami.

50 maciorek, zarodnych, mających wszystkie zęby, zdalnych do chowu i **50** skopów, mających także wszystkie zęby, zdalnych do produkcyi wełny, ma na sprzedaż Dominium **Bralin**, w powiecie Warthenbergskim, ½ mili od Kempna; otrzymać je można po strzyży.

Pierwszą nadsyłkę tegorocznej świeżej wody Salzbrunskiej odebrał

A. Remus, Szeroka ulica Nr. 6.

Maszynista F. MENZEL

w Poznaniu, przy Śródcie Nr. 69.

poleca się do robienia sieczkarni, młóckarni, młynów wszelkiego rodzaju, olejarni, szrotowników, młynów do maki, mechanicznych urządzeń przy gorzelniach, cukrowniach, angielskich magli, jako też rozmaitych rolniczych machin.

Od 1. Kwietnia r. b. mieszkam w domu Gude-riana, Burmistrza, na placu Wilhelmowskim pod Nr. 12. przy teatrze położonym.

Poznań, dnia 1. Kwietnia 1856.

Zembsch, Radzca Sprawiedliwości.

Najlepszą majową pszenicę siewną otrzymał w komis i ofiaruje tanio
Moritz S. Auerbach, Spedytor,
Kantor: przy Dominikańskiej ulicy.

Pohla olbrzymie buraki, przez akademię agromomiczną w Eldenie jak najlepiej polecane, wydające 840 centnarów buraków z saskiej morgi, przez Król. saskie Ministerium uwieńczone srebrnym puha-rem w nagrodę, za funt 15 Sgr., za centnar 50 Tal.

Buraki na paszę w sześciu najlepszych gatunkach.

Marchew, olbrzymia, prawdziwa biała z zielonemi główkami (prawdziwe angielskie oryginalne nasienie) za funt 25 Sgr., taka sama tutajsza za funt 15 Sgr.

Nasiona trawy najdokładniej mieszane, na łąki i zakłady parkowe, w czystych gatunkach, jako też wszelkie inne ekonomiczne i ogrodowe nasiona, **poleca po najlanszych cenach z doświadczoną siłą kiel-kowania** Handel nasion

Georg Pohl,

w Wroclawiu, Elisabeth- (Tuchhaus) Strasse 3.

W Rynku Nr. 48.

Octu do potraw, bardzo kwasnego i czystego smaku, w każdej upodobanej cenie i ilości, kwartę od 1. Sgr. poleca fabryka octu **E. R. Wagnera.**

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 10. Kwietnia 1856	Sto pa-pie-rami.	Na pr. kurant	
		zobowi-za.	zobowi-za.
Pożyczka rządowa dobrowolna . . .	4½	—	100½
dito z roku 1850. . .	4½	—	100½
dito z roku 1852. . .	4½	—	100½
dito z roku 1853. . .	4	—	96½
dito z roku 1854. . .	4½	—	100½
Oblig. długu skarbowego . . .	3½	—	150
dito premii handlu morskiego . .	—	—	83
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	4½	101	—
dito miasta Berlina . . .	3½	—	—
dito dito . . .	3½	95	—
Listy zastawne Marchii Elekt i Nowej	3½	—	91½
dito Prus Wschodnich . . .	3½	—	95
dito Pomorskie . . .	3½	—	100
dito W. X. Poznańskiego . . .	4	—	90
dito W. X. Pozn. (nowe) . . .	3½	89½	—
dito Szląskie . . .	3½	—	87½
dito Prus zachodnich . . .	3½	—	92
Bilety rentowe Poznańskie . . .	4	—	111
Louisdory . . .	—	—	46½
Akcyje kolei żelazn. Starogr Poznańsk.	4	—	—

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	Dnia 11. Kwietnia 1856 r.		od		do	
	tal.	lgr.	tal.	lgr.	tal.	lgr.
Pszenicy pięknej, szefel po 16 garn.	3	2	6	3	5	—
Pszenicy średniej . . .	—	—	—	—	—	—
Pszenicy ordynaryjnej . . .	3	2	6	3	7	6
Żyta przedniego, szefel . . .	—	—	—	—	—	—
Żyta pośledniego . . .	—	—	—	—	—	—
Jęczmienia dużego, szefel . . .	—	—	—	—	—	—
Jęczmienia małego . . .	1	15	—	1	20	—
Owsa, szefel . . .	4	—	—	4	5	—
Grochu do gotowania, szefel . .	—	—	—	—	—	—
Tatarki szefel . . .	1	5	—	1	7	6
Ziemniaków, szefel . . .	2	15	—	2	20	—
Masła, garniec . . .	—	—	—	—	—	—
Konieczyna czerwoną . . .	—	—	—	—	—	—
Konieczyna białą . . .	—	25	—	—	27	6
Siana, centnar . . .	10	—	—	10	22	6
Słomy, kopa po 1200 funt . . .	—	—	—	—	—	—
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80½ Tal.	24	—	—	24	15	—

dnia 10. Kwietnia . . .

dnia 11. . .